

Ἄλλα τὸ καλλίστα μέρη αὐτοῦ εἶνε ἐκεῖνα ἔθνα μετ' ἐξόχου καλλιπειρίας, βαθύτητος καὶ θαψείας, ὁμολεῖ περὶ τοῦ Βίκτορος Οὐγκώ. Κατὰ τὸν Δουμῆν, ὁ βίος καὶ ἡ τύχη τοῦ Οὐγκώ ὑπῆρξεν τὸ μακρὸν καὶ ἐκπληκτικὸν θαῦμα τῆς ὑπὸ τῆς θελήσεως ἐξυπηρετουμένης μεγαλοφυΐας. «Σταθερά ἰδέξ, λέγει, ριζοῦται ἐν αὐτῷ, ἀπ' οὗτο ἀπεχαίρειστο τὴν παιδικὴν ἡλικίαν, ἡ ἰδέα νὰ καταστήτῃ ὁ μέγιστος ποιητὴς τῆς πατρίδος καὶ τῆς ἐποχῆς, καθ' ὅσον δὲ προβαίνει ἐν τῷ βίῳ, νὰ καταστήτῃ ὁ μέγιστος ἀνδρὸς παντὸς τόπου καὶ παντὸς καιροῦ. Ἡ ἰδέα αὕτη γεννάται ἐν αὐτῷ δεκαπενταεστὶ ὄντι, καὶ τὸν ἀκολουθεῖ ἐν ᾧ τάρῃ.» Ὡς ἐξῆς δὲ περαινέται τὸν λόγον αὐτοῦ: «Καθ' ὃν χρόνον ἐπανεγενίσθησκον ἐσχάτως τὸ ἔργον τοῦ ποιητοῦ, ἀπὸ τῶν «Πρώτων φθῶν» μέχρι τοῦ «Τέλους τοῦ Σατανᾶ», καὶ παριστάμην οὕτως εἰς τὴν γοργὴν καὶ συνεχῆ ἀνάπτυξιν τοῦ παραδόξου τούτου πνεύματος, τοῦ ἀγομένου καὶ καταπονεμένου ἔστιν ὅτε ὑπ' ἀνησυχίας καὶ ἀπελευθέρωσιν, παρίστατο συνεχῶς ἐν τῇ φαντασίᾳ μου τὸ φῶς τῆς μικρᾶς λυχνίας, ἥτις ἐφαίνετο τὸ πάλαι λάμπουσα ἐν τῷ ὑπερφῶς τῆς ὁδοῦ Δραγόν, ἀπὸ τοῦ παρθερίου τοῦ νεανίου ποιητοῦ. ἀπληστός τῷ ὄψεϊ, τῆς μικρᾶς ἐκείνης λυχνίας, ἥτις ὑπῆρξεν ἡ σιωπηλὴ φίλη καὶ ἐμπιστος αὐτοῦ κατὰ τὰς πρώτας ἐργασίας καὶ τὰς πρώτας τσαυτὸν